

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Jaarrekening

2022

.....	1
I BESTUURSVERSLAG	5
Algemeen	5
Visie	5
Bestuur en personeel	6
Bedrijfsvoering en organisatieontwikkeling	9
De Dienstverlening	12
Positionering & Innovatie – de Bibliotheek in beeld	19
Vooruitblik	20
Financiën	21
II BALANS PER 31-12-2022	23
ACTIVA	23
Vaste activa	23
Vlottende activa	23
PASSIVA	23
Eigen vermogen	23
Vreemd vermogen	23
III STAAT VAN BATEN EN LASTEN	24
Baten	24
Lasten	24
Mutaties algemene reserve	24
Mutaties bestemmingsreserve	24
Mutaties bestemmingsfonds	24
IV KASSTROOMOVERZICHT 2022	25
Kasstroom	25
Operationele kasstroom	25
Investeringskasstroom	25
Financieringskasstroom	25
V TOELICHTING JAARREKENING	26
Algemeen	26
Grondslagen voor de balanswaardering	26
Grondslagen voor resultaatbepaling	27
Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht	27
VI TOELICHTING BALANS	28
ACTIVA	28
PASSIVA	31
VII NIET IN BALANS OPGENOMEN REGELINGEN	34
VIII TOELICHTING OP STAAT VAN BATEN EN LASTEN	35
BATEN	35

LASTEN.....	36
Resultaatbestemming	41
IX OVERIGE GEGEVENS	42
X CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	43

Voorwoord

Inwoners van onze gemeenten wisten de Bibliotheek in 2022 weer massaal te vinden. Onze uitleencijfers stegen met maar liefst 62.248 uitleningen ten opzichte van 2018. Zelfs 341.498 meer dan in 2021. En uiteindelijk telden we aan het eind van het jaar ook 1.067 meer leden dan het jaar ervoor. Met vacatureruimte die we door de lockdowns niet ingevuld hadden, moesten we snel aan de slag. We konden onze werkzaamheden op het gebied van *digitale inclusie* uitbreiden met een substantiële landelijke subsidie waardoor de instroom van nieuwe medewerkers het afgelopen jaar groot was. Gelukkig lukte het ons om voldoende nieuwe en bevlogen collega's te vinden. Ook onze nieuwe collega's willen graag werk doen waarin ze het verschil kunnen maken. Werk dat meer nodig is dan ooit. En met de kennis van 2022 kijk ik dan ook veel liever vooruit dan terug.

De afgelopen jaren bleek hoe dun onze democratie is. Er was slechts één dictator nodig om een oorlog in Europa te beginnen. Een dictator die openlijk steun ontvangt van gekozen volksvertegenwoordigers in ons land. Meer en meer valt op dat we leven in een samenleving, waarin we te maken hebben met populisme, antisemitisme, racisme en seksisme. Complottheorieën worden bijna dagelijks over ons uitgestort. Onze democratie ligt serieus onder vuur. Tegenstellingen worden uitvergroot en groepen inwoners staan tegenover elkaar. En onze kinderen en jongeren betalen hiervoor als eerste de prijs. Het gaat om hún toekomst, terwijl hun stem nu nog zacht klinkt.

Bijna 70% van de bibliotheekleden bestaat uit jeugd en nog eens 85% jeugdigen kunnen we rekenen als gebruikers van onze diensten en programma's. Daarom werken we dus vooral voor deze kinderen en jongeren. Hun zachte stem heeft ons hard nodig, want een democratie kan alleen maar bestaan als de bevolking een bepaalde mate van geletterdheid bezit. Los van school- of opleidingsniveau gaat het erom kinderen en jongeren te leren zelfstandig te denken. Die rol pakken wij heel graag op. Dat kunnen we echter niet alleen. Ik wil dan ook onze gemeenten oproepen om ongelijk te durven investeren om gelijke kansen te bieden aan onze inwoners. Om te durven kiezen en investeren voor en in onze democratie.

Waar je wieg staat bepaalt nog altijd te veel in het leven. Nu zijn de harde cijfers dat 25% van alle 15-jarigen onvoldoende begrijpend kan lezen om zich zelfstandig te redden in de maatschappij. Met aandacht, tijd en openheid kunnen we dit veranderen. En met meer budget dan nu kunnen we nog meer impact maken. Het afgelopen jaar werd ook de kwetsbaarheid van onze organisatie zichtbaar. De grens van onze doorontwikkelingen binnen de beperkte mogelijkheden is bereikt voor onze platte organisatie. Zoveel mogelijk collega's die ingezet worden om resultaten te halen, met een minimale ondersteuning en leidinggevenden. Het maximale is eruit gehaald. Voor meer impact is meer geld nodig.

Als mensen zijn we allemaal verbonden. Binnen onze organisatie werken we samen aan onze doelen. De resultaten hiervan staan in onze jaarrekening en in ons jaarverslag, maar zitten ook in de talloze verhalen van alle medewerkers, vrijwilligers en samenwerkingspartners die ik het afgelopen jaar mocht horen. Soms met een traan, vaker met een lach. Ik ben hen allemaal enorm veel dank verschuldigd.

Lidy Vos

*Directeur-bestuurder Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland
2 maart 2023*

I BESTUURSVERSLAG

Algemeen

Dit verslag van het bestuur betreft de Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland, gevestigd in Tiel.

De stichting heeft als doel: de bevordering van de openbare Bibliotheekvoorziening in haar werkgebied ten behoeve van de algehele bevolking, zonder onderscheid van godsdienstige overtuiging, politieke gezindheid of sociale groepering. Het huidige werkgebied omvat de gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. Daarnaast het verrichten van alle verdere werkzaamheden, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Visie

Samen maken we de bieb

Als veilige, laagdrempelige en waardenvrije plek dragen we bij aan de versterking van het individu en daarmee de lokale samenleving. Wij bieden gelegenheden om samen te komen, elkaar te leren kennen en met en van elkaar te leren te midden van onze fysieke en digitale collecties. Met een breed en gevarieerd activiteitenprogramma streven we naar participatie, zelfredzaamheid en ontwikkeling van alle inwoners van Rivierenland.

De Bibliotheek is voor inwoners een plek in de lokale samenleving waar zij hun kennis, vaardigheden en interesses kunnen delen. De Bibliotheek is daarmee ook een platform voor diverse community's en voor lokaal (door inwoners) gecreëerde content.

Voor de beleidsperiode 2019 - 2022 is daarom de volgende missie geformuleerd:

De Bibliotheek Rivierenland is een open en verbindende organisatie die de inwoners van Rivierenland inspireert en ondersteunt bij het verbeteren van hun (lees)vaardigheden en het verhogen van hun zelfredzaamheid. Vanuit de overtuiging dat het bevorderen van verbinding en zelfontplooiing bijdraagt aan een betere kwaliteit van leven en meer maatschappelijke welvaart.

In ons organisatiebeleidsplan hebben we drie ambities geformuleerd. De ambities sluiten aan bij de drie maatschappelijke opgaven in het landelijk Bibliotheekconvenant

1. **Geletterde samenleving** – Bevorderen geletterdheid en leesplezier
2. **Participatie in de informatiesamenleving** - Digitale inclusie en digitaal burgerschap
3. **Leven lang ontwikkelen** – basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid

Bestuur en personeel

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de directeur-bestuurder en de algehele gang van zaken. De Raad van Toezicht is werkgever en sparringpartner van de directeur-bestuurder en biedt advies en ondersteuning.

De samenstelling van de Raad van Toezicht was per 31 december 2022:

1. Gerda Niemeyer (voorzitter tot 12.12.2022)
2. Hilde Kuus (voorzitter vanaf 12.12.2022)
3. Jurgen van Dinteren
4. Peter van Moort
5. Peter Reijers
6. Barend de Graaff

Werkwijze

Het besturen van de stichting is krachtens wet en statuten opgedragen aan de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder werken volgens de principes van de Governance Code Cultuur. Dit betekent dat de Raad van Toezicht erop toe ziet dat kwaliteitszorg met regelmatige evaluatiemomenten een integraal onderdeel is van het functioneren van de instelling. Plus dat de organisatie open is over de resultaten en de mogelijke actiepunten benoemt.

Sinds 1 april 2018 is Mevrouw Lidy Vos directeur-bestuurder van de stichting.

Algemeen

Het jaar 2022 was een jaar waarin we voorzichtig weer terug keerden naar het 'nieuwe normaal'. De pandemie heeft zijn sporen nagelaten. De Bibliotheek heeft zich met grote veerkracht door deze moeilijke tijden bewogen, steeds op zoek naar nieuwe mogelijkheden en kansen. Als Raad van Toezicht hebben we groot respect voor de wijze waarop de bestuurder en haar team de organisatie door deze opmerkelijke tijd hebben geloodst. De bibliotheken hebben hun binding met de lokale samenleving in de gemeenten versterkt. Dit alles binnen de gestelde financiële kaders. De activiteiten van de Bibliotheek sluiten steeds beter aan bij wat lokaal nuttig en nodig is.

Wij spreken onze dank uit aan allen die daaraan hebben bijgedragen. Wij zien de ontwikkeling van de Bibliotheek Rivierenland naar een nog meer vraag gestuurde organisatie waar onder andere professionele community librarians werken, onder leiding van deze bestuurder met vertrouwen tegemoet.

De Raad van Toezicht is van samenstelling gewijzigd door het afscheid van onze vice voorzitter Ton van Gessel in 2021. Zijn opvolger, Hilde Kuus, is in het voorjaar van 2022 benoemd. Onze voorzitter, Gerda Niemeijer, heeft na haar statutaire termijnen afscheid genomen. De Raad van Toezicht is haar zeer erkentelijk voor de plezierige en effectieve wijze waarop zij haar rol als voorzitter heeft vervuld. Hilde Kuus is eind 2022 benoemd tot voorzitter.

Activiteiten 2022

In 2022 is de Raad van Toezicht vier maal in vergadering bij elkaar geweest. De auditcommissie kwam driemaal bij elkaar. De remuneratiecommissie kwam bij elkaar om haar verantwoordelijkheid als werkgever te nemen om het functioneren van de directeur-bestuurder met haar te bespreken.

Daarnaast is er op regelmatige basis overleg over verschillende onderwerpen tussen de directeur-bestuurder en de afzonderlijke leden van de Raad van Toezicht, waarbij de specifieke kennis en kunde van de leden wordt ingebracht.

De voorzitter heeft twee keer per jaar overleg gevoerd met de OR.

Op 1 november vond een boeiende strategiesessie plaats over onder meer de marketing van nieuwe activiteiten.

De volgende zaken zijn in de vergaderingen aan de orde geweest:

1. Jaarrekening en jaarverslag 2021
2. Begroting 2022 en 2023
3. Managementrapportages
4. De ontwikkelingen binnen onze gemeenten die van invloed kunnen zijn op het functioneren van OBR.
5. Organisatieontwikkeling en doorontwikkelplan
6. Beleidsplan
7. Bedrijfsvoering
8. Convenant 2023-2026
9. Landelijke en provinciale ontwikkelingen en kansen
10. Strategie
11. Kwartaalrapportages P&O
12. Financiële rapportages (kwartaal- en halfjaar rapportages)
13. Maatschappelijke ontwikkelingen en de gevolgen voor de Bibliotheek
14. Opvolging en samenstelling RvT

Raad van Bestuur

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De bezoldiging voor de directeur-bestuurder en de leden van de Raad van toezicht blijft onder het WNT maximum.

Medewerkers

In 2022 waren er 78 medewerkers in dienst, 70 vrouwen en 8 mannen. Hiervan zijn 57 contracten voor onbepaalde tijd en 21 contracten voor bepaalde tijd. Dit is 54,83 FTE. Er gingen 7 medewerkers uit dienst en er kwamen 18 medewerkers in dienst. In 2021 waren er 65 medewerkers in dienst, voor 46,8 FTE. Deze toename valt te verklaren doordat we het jaar 2021 afsloten met niet ingevulde vacatures, als gevolg van de sluiting van locaties door Corona, die in het eerste kwartaal allemaal ingevuld zijn. Daarnaast kregen we door een landelijke subsidie eindelijk substantiële middelen om onze Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) uit te breiden naar alle gemeenten. Hierdoor kwam er formatie vrij. Daarnaast kregen we extra middelen van scholen en gemeenten om leescoaches in te zetten in het voortgezet onderwijs. In september kregen we de toekenning van provinciale subsidies en konden we voor deze projecten gaan werven. Het feit dat we een personeelsbestand hebben waarvan de gemiddelde leeftijd aanzienlijk gedaald is, maakte vervanging van zwangerschapsverlof noodzakelijk. Ook hiervoor is er instroom geweest, weliswaar tijdelijk. Daarnaast hebben we te maken met een klein aantal langdurig zieke medewerkers die vervangen moesten worden. In 2022 hebben we de vacature van Verbinder/Manager Lokale teams eindelijk structureel in kunnen vullen. Gedurende de Coronaperiode hebben we twee jaren gewerkt met een interim invulling voor deze functie.

Het ziekteverzuim in 2022 en dan vooral kortdurend, was ongekend hoog met 8,29%. In 2021 was dit 8,21%. Dit percentage is inclusief langdurig ziekteverzuim en zwangerschapsverlof. Er waren 118 ziekmeldingen en de gemiddelde verzuimduur was 16,49 dagen. Met deze cijfers waren we geen uitzondering en sloten we helaas aan bij de landelijke trend.

In 2022 hebben we door het hoge ziekteverzuim niet alle zieken kunnen vervangen, gezien de aard van de functie en dat inwerken en begeleiding meer tijd en energie zou kosten dan de taken te verdelen over een aantal collega's. Een MT-lid en een medewerker op het secretariaat zijn niet vervangen. Gezien het risico van het langdurige verzuim bij steeds meer hoger opgeleide medewerkers met een behoorlijke contractomvang hebben we in 2022 opnieuw de mogelijkheden voor een stop-loss verzuimverzekering bekeken. Deze zal in 2023 worden afgesloten. Van het resultaat van 2022 voegen we uiteraard weer een bedrag toe aan de reservering, dat is dit jaar €13.379,-.

Met een aantal medewerkers is afspraken gemaakt rondom eerder stoppen met werken, als gevolg van ziekte of anderszins. Wij hebben dit gedaan om de doorontwikkeling van de organisatie verder vorm te kunnen geven. Daarnaast bleek van een aantal medewerkers dat hun talenten meer en beter tot hun recht komen in een andere context. Voor deze mensen zijn er vaststellingsovereenkomsten opgesteld en waar gewenst outplacementtrajecten. In totaliteit betreft het een bedrag van € 86.968,- aan transitievergoedingen.

Cao-Onderhandelingen

Op maandag 19 december 2022 hebben werkgevers en vakbonden CNV en FNV een onderhandelingsresultaat bereikt over een cao OB voor 2023.

De vakbonden en de VOB spraken af dat de vakbonden het onderhandelingsresultaat neutraal aan hun achterban zouden voorleggen. FNV en CNV hebben het onderhandelingsresultaat op 23 december respectievelijk 27 december 2022 schriftelijk aan hun eigen leden toegestuurd. Helaas werd in januari 2023 duidelijk dat 86% van de FNV-leden en 55% van de CNV-leden niet instemt met het onderhandelingsresultaat.

Het onderhandelingsresultaat betekende een stijging van de loonkosten van 4,93%.

Dit terwijl wij volgens het convenant met de gemeenten voor 2023 een indexering hebben aangehouden van 3,3%.

Onze verwachting is, gebaseerd op bewegingen in andere sectoren, dat we uitkomen op 6,5%. Het verschil in loonkosten betekent voor onze organisatie ingrijpen in de dienstverlening. Om dit te voorkomen reserveren we het verschil vanuit het positieve resultaat van 2022 voor 2023. Dit betreft €75.384,-.

De inkomsten zijn dit jaar hoger, doordat we meer subsidies hebben gekregen. Uiteraard zijn de loonkosten ook hoger (€344.000,-) uitgevallen dan begroot, omdat we meer projecten uitgevoerd hebben dan begroot.

Vrijwilligers

In 2022 waren er bij Bibliotheek Rivierenland 422 vrijwilligers actief, in 2021 waren dit er 386.

De medewerking en inzet van vrijwilligers is essentieel voor onze bedrijfsvoering. Zij ondersteunen in de locaties, ze helpen bij de vele activiteiten die we in onze locaties organiseren; een aantal van hen gaat naar onze klanten toe om voor te lezen of om boeken te brengen (Boek op Bezoek/Voorleescorso-projecten of Bibliotheek aan Huis voor niet mobiele mensen). Daarnaast staan onze vrijwilligers als gastvrouw/-heer in de vestigingen om daar de klanten te helpen, de Bibliotheek netjes te houden en toezicht te houden. Daarnaast zijn er vrijwilligers actief op het gebied van taalondersteuning.

De ontwikkelingen rondom de IDO's in elke gemeente maakten dat we kritisch naar onze bezetting moesten kijken. Uiteraard nadat de gevolgen van Corona voor onze openingstijden wegvielen. Voorheen, dat betekent concreet in 2019, kenden alle locaties fullservice en

selfservice uren. Doordat we in de grote locaties iedereen altijd kunnen helpen met IDO-vragen, hebben we de indelingen veranderd. Ook om als organisatie interessant te blijven voor onze vrijwilligers, die werkzaam zijn in de locaties, moesten we zaken aanpassen. Het resultaat was dat we 13 locaties hebben waar altijd medewerkers ingezet worden. Naast vrijwilligers ter ondersteuning. Daarnaast zijn er 7 locaties waar we vrijwilligers opgeleid hebben om de bezetting rond te krijgen. Onder leiding van een vrijwilligerscoördinator loopt deze pilot ook in 2023 nog door tot het einde van het jaar. Zorgvuldigheid en evaluatie zijn hierbij van belang. Wij realiseren ons dat initiatieven vanuit de community veel vaker bij ons terecht komen en waar mogelijk zullen we deze faciliteren. Zo is er een mooi afhaalpunt gecreëerd in Hellouw, in samenwerking met een ondernemer, wat erg succesvol is. Deze initiatieven sluiten mooi aan bij ons huidige werk, wat later in dit verslag nog toegelicht zal worden. Onze vrijwilligers worden meer en meer ambassadeurs in de gemeenschap.

Bedrijfsvoering en organisatieontwikkeling

ICT

Cybersecurityverzekering

Als Bibliotheek Rivierenland gevoelige klantgegevens opslaat, dan is zij wettelijk verplicht (AVG) persoonsgegevens te beschermen. Steeds meer bedrijven worden gehackt en steeds vaker gebeurt dat met zogenaamde gijzelingssoftware (ransomware), waarbij tegen betaling netwerk en gegevens weer worden vrijgegeven. Daarmee is het probleem van de voortzetting van de dienstverlening niet opgelost, omdat de inbraak gepaard gaat met het 'openzetten' van allerlei digitale deuren die eerst weer goed moeten worden gesloten. Anders zou een nieuwe hack direct kunnen plaatsvinden. Soms is daar weken of zelfs maanden voor nodig. De gevolgen kunnen dus groot zijn en de kosten kunnen aanzienlijk oplopen. Bibliotheek Rivierenland heeft daarom in april 2022 een cybersecurityverzekering afgesloten.

Uiteraard hadden we alle beveiliging zo goed als mogelijk geregeld, maar het risico op hacks is enorm gegroeid. Kijk maar naar recente hacks in 2022 van gemeenten in ons werkgebied en in oktober 2022 bleek de Bibliotheek Rotterdam wekenlang plat te liggen door een cyberaanval. Inmiddels hebben alle medewerkers ook een bewustwordingscursus (BOEK) cybercriminaliteit gevolgd.

Moderne werkplek Microsoft Workspace 365

Als onderdeel van de beveiliging hebben we een migratie van onze werkplekken uitgevoerd. Dit was een van de vereisten voor de cybersecurityverzekering.

We zijn in mei/juni overgestapt naar Microsoft Workspace 365. Hiervoor zijn nog nieuwe laptops en desktops aangeschaft, omdat de oudere apparatuur niet voldeed aan de installatievoorwaarden.

In 2023 staat het project Disaster Recovery Plan in ons jaarwerkplan voor ICT. Dit is het plan dat in werking treedt bij een cyberaanval. Dit gaan we samen met onze leveranciers en interne teams vormgeven. We zullen hier de ervaringen van de Bibliotheek Rotterdam in meenemen.

HRM

We werken sinds 2020 met ontwikkelgesprekken. Daarnaast hebben medewerkers de beschikking gekregen over een eigen opleidingsbudget. Dit kunnen ze meenemen naar het jaar erop als ze ervoor kiezen om een duurdere opleiding te doen. Ook in 2022 konden opleidingen maar gedeeltelijk plaatsvinden. Het hoge ziekteverzuim, vooral op een aantal cruciale functies en de grote instroom maakten dat we druk waren met inwerken en gaten opvangen. Het opleidingsplan waar we een reservering voor gedaan hebben, is op de plank

blijven liggen doordat we het grootste deel van het jaar met 1 persoon minder in het MT waren. Met het ziekteverzuim en de relatief hoge instroom hebben we prioriteit moeten geven aan inwerken en zorgen dat we geopend konden blijven. Een feit waar ook andere bibliotheken en de detailhandel in Nederland mee te maken hadden.

Het jaar 2022 bestond uit zorgen dat de 'winkel' open bleef en we onze resultaten konden halen. We hebben gewerkt aan een groter plan voor wat betreft de opleidingen, sinds 2019 is de uitstroom behoorlijk geweest en inmiddels is minstens 75% van het personeelsbestand dat we in 2018 hadden, vervangen.

We hadden gehoopt dat er landelijk een opleidingsplan klaar zou zijn, maar helaas werd al snel duidelijk dat dit er voorlopig niet in zit. We hebben besloten om zelf de opleiding te gaan organiseren. We kunnen niet verder met onze doorontwikkeling als we niet eerst zorgen dat iedereen alle kennis en vaardigheden heeft die nodig zijn. Dat geldt zowel voor vrijwilligers als voor onze medewerkers. Wachten is geen optie. Dat betekent ook dat we hiervoor een forse reservering moeten gaan doen, die we in twee jaren gaan aanwenden. De reservering hiervoor zal opgehoogd worden met €43.000,-. Dit bedrag zullen we in 2023 en 2024 naast de reservering aanwenden voor de uitvoering van het plan.

In 2023 zullen we de FUWA afronden en met terugwerkende kracht naar 1 januari in werking zetten. Dat is in 2022 niet meer gelukt; zorgvuldigheid gaat boven snelheid in deze.

Daarnaast zullen we de ontwikkelgesprekken nog anders gaan invullen. Hiervoor zal een voorstel naar de OR gaan.

Administratiekosten

De kosten voor administratie vielen een stuk lager uit. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat de contracten van onze kopieer- en printapparatuur afliepen begin 2022. We hebben besloten deze nog twee jaren te handhaven, waardoor in 2022 en 2023 de kosten aanzienlijk lager zijn. In 2024 zullen deze naar verwachting op het normale niveau zijn omdat we dan weer nieuwe apparatuur moeten leasen.

Risico inventarisatie en evaluatie

De medewerker die belast is met dit werk is als gevolg van een ongeluk langdurig ziek geweest. Dat betekent dat we deze in 2023 zullen oppakken. Uiteraard hebben we de lopende zaken allemaal wel op kunnen pakken en zijn er verbeteringen doorgevoerd. Er zijn nieuwe boekenkarren besteld voor een aantal locaties en onveilige situaties zijn meteen opgelost.

Doorontwikkelplan

Als we gaan kijken naar de opbouw van onze budgetten, dan wordt al snel duidelijk dat de recreatieve functie (lezen voor het plezier door zelfredzame volwassenen) van de Bibliotheek 10% (600.000) uitmaakt van ons totale budget (5,9 miljoen).

De overige subsidie krijgen we om te werken aan de drie maatschappelijke opgaven uit ons beleidsplan en uit de landelijke netwerkagenda van het openbare bibliotheekstelsel.

Deze opgaven zijn:

1. De geletterde samenleving, onze programma's binnen de doorgaande leeslijn 0-18 jaar
2. Participatie in de informatiesamenleving, digitale inclusie en digitaal burgerschap inclusief Medialab en Makersplaats
3. Een leven lang ontwikkelen, blijvende inzetbaarheid en basisvaardigheden.

Hieruit hebben we de conclusie getrokken dat de programmering, die nu vooral gericht is op de huidige recreatieve gebruikers van de Bibliotheek, niet in de juiste verhouding staat met de verdeling van de budgetten. We programmeren enorm veel activiteiten voor het deel gebruikers dat 10% uitmaakt van ons totale budget. Als je de kosten daar tegenover zet, is dat niet in verhouding. De programmeringsinspanning gericht op de recreatieve gebruiker is buitenproportioneel. Daarnaast komt deze niet meer tegemoet aan de wensen van de opdrachtgevers.

Gezien het gemiddeld aantal bezoekers van het overgrote deel van onze huidige activiteiten kunnen we deze aantallen meer in overeenstemming brengen. Programmering is zoals ook uit het onderzoek naar voren komt vooral een tool voor marketing om klanten effectief te benaderen en te zorgen voor ledenbehoud. Dat betekent dat we een klein deel van de centrale programmering, hoofdzakelijk het deel voor de recreatieve lenersgroep (zelfredzame volwassenen) volgens de juiste verhouding gaan onderbrengen bij marketing. Het betreft een aantal succesvolle activiteiten en met name die, die als marketingtool het meeste effect sorteren. Dat betekent concreet ook dat we een aantal activiteiten niet meer zullen programmeren. Dat betekent ook dat we hier bewuste keuzes in zullen gaan maken. Ook tot nu toe georganiseerde grootschalige voorleesactiviteiten zullen in het kader geplaatst worden van het behalen van de doelen binnen de Gezinsaanpak en de aanpak op scholen. Voorleesactiviteiten zijn geen doel op zich, maar dragen bij aan de meetbare doelen en effecten die afgesproken zijn met de gemeenten.

Community Librarian (CL)

Doel

De subsidie die we ontvangen zetten we in op de drie maatschappelijke opgaven die in ons beleidsplan zijn opgenomen. Daarnaast liepen uitleencijfers en lenersaantallen tot en met 2021 terug. De doelgroepen die we nu niet bereiken zijn met name kwetsbare groeperingen. Deze doelgroepen moeten we bezoeken, ze vinden ons niet vanzelf.

Dat betekent dat de doelstelling van de functie van de Community Librarian (CL) is om het gebruik van de Bibliotheek te verhogen, juist door de doelgroepen die ons nu niet weten te vinden. We streven hierbij naar meer leden en uitleningen en vooral meer afname van onze diensten. Denk hierbij aan onze digitale workshops en trainingen, workshops Makersplaats en Medialab en andere vraaggerichte activiteiten in de diverse kernen en wijken. De CL werkt mee aan het ontwikkelen van de basisvaardigheden van de kwetsbare burgers. De CL werkt mee aan onze zichtbaarheid en legt contacten in alle kernen en wijken. Dit vanuit het lokale team dat binnen de gemeente(n) actief is. De overige teamleden in de lokale teams krijgen ook een rol in het behalen van de doelstellingen.

Doelgroepen waarop de CL zicht richt (uitgaande van een verhouding 70/30 jeugd/volwassenen):

- Kwetsbare jeugd en jongeren inclusief hun ouders en opvoedondersteuners
- Zelfredzame jeugd en jongeren inclusief hun ouders
- Onvoldoende zelfredzame volwassenen met taalachterstand, digitale achterstand, behoefte aan ontwikkeling

Eind 2022 is deze doorontwikkeling vormgegeven en hebben twee activiteitenprogrammeurs onze organisatie verlaten en een derde heeft voor een nieuwe functie gekozen. Hier zijn twee outplacementtrajecten en uiteraard een vaststellingsvergoeding voor uitbetaald.

Bezoek website en nieuwsbrief

In 2021 had de website van Bibliotheek Rivierenland 553.033 paginaweergaven. In 2022 waren dit 460.889 weergaven. Minder dan het jaar ervoor, logisch ook, want in 2022 waren we fysiek weer bereikbaar. Onze nieuwsbrieven bereiken momenteel maandelijks 16.011 adressen.

Risico en weerstandsvermogen

Het afgelopen jaar hebben we onze budgetten nauwlettend in de gaten gehouden en bijgestuurd waar nodig. Gezien de huidige situatie in de wereld, met de oorlog en de kosten en prijsstijgingen, is het wederom verstandig om onze algemene reserve te verhogen, waarbij we onder het maximaal toegestane bedrag (10% van de jaarlijkse subsidie) blijven. De organisatie is gegroeid, er is een gemeente bij gekomen en deze reserve is pas vorig jaar weer aangevuld. Gezien de inflatie en de onzekere situatie zullen we de algemene reserve verhogen met €39.707,- om tegenvallers te kunnen opvangen. Waardoor we bij tegenvallers niet terug hoeven naar de gemeenten en een gezonde bedrijfsvoering houden.

De Dienstverlening

De basis uit ons convenant

De Bibliotheek als plek voor ontmoeting, ontwikkeling en ontspanning

Leden

In 2022 nam het aantal jeugdleden toe met 1.287 leden van 32.594 leden in 2021 naar 33.881. Het aantal volwassen leden nam af met 223 leden naar 15.402 leden in 2022. De instellingsabonnementen namen met 3 toe naar 266. Het totaal aantal leden bedroeg 49.549 ten opzichte van 48.482 in 2021.

We zien al jaren een verschuiving in het aandeel jeugdleden en uitleningen dat groeit. Dit betreft de cijfers in onze bibliotheken, dat is exclusief de uitleningen in de scholen. Uiteraard is het aantal gebruikers van de Bibliotheek veel groter, omdat niet iedereen lid is van de Bibliotheek. Wij zien nog te vaak dat jongeren afhaken als lid als ze 18 jaar oud worden omdat dan betaald moet worden voor hun abonnement. Wij zien een andere beweging in bibliotheken die deze leeftijd verhoogd hebben op vraag en financiering van de gemeente. (Arnhem in 2022.)

Uitleningen

We genereerden in 2022 maar liefst 1.048.970 uitleningen, dit waren in 2021 maar 707.473 uitleningen en in 2020 slechts 690.861 uitleningen. In 2019 waren er dit 941.363. De waardering voor een geopende Bibliotheek speelt hier een rol, maar vooral ook de toename in het aantal jeugdleden omdat het belang van lezen en de opgelopen achterstanden in Coronatijd heel duidelijk werd.

De e-books uitleningen bedroegen 76.621; in 2021 waren dit 83.878 uitleningen, ook hier is het effect van Corona duidelijk. Er werden 31.117 luisterboeken uitgeleend, in 2021 waren dit 30.315 uitleningen. Hier zien we een toename.

Er waren 5.231 leden uit Rivierenland die gebruik maakten van de digitale collectie in 2022.

Bezoekers

We telden in 2021 geen bezoekers. De gegevens van de bezoekerstellers waren in een groot aantal locaties onbetrouwbaar door defecte tellers. Daarnaast waren de locaties minstens vijf maanden dicht. Eind 2021 zijn nieuwe tellers geïnstalleerd, waardoor we over het jaar 2022 weer betrouwbare gegevens kunnen opleveren. Het verschil met vroegere tellers is dat eerdere tellers bij de ingang van het gebouw zaten en de nieuwe tellers bij de ingang van de Bibliotheek. In alle locaties ontvingen we in 2022 maar liefst 589.016 bezoekers.

Collectie

Onze collectie werd in 2022 zorgvuldig samengesteld. Wij zijn nog steeds trots op het feit dat we de eerste Bibliotheek in Nederland zijn die geen plastic meer verwerkt in haar boeken.

We blijven de collectie goed afstemmen op de wensen van onze klanten en doen regelmatig intern onderzoek naar onze processen. Er was een bedrag gereserveerd om de collectie in 2022 een extra impuls te geven, waar ook klantonderzoek voor nodig was. Doordat we het overgrote deel van het jaar zonder manager hebben gewerkt is de extra impuls niet gelukt. Wel hebben we de afschrijvingen weer goed bijgewerkt; er waren wat achterstanden door Corona. Deze reservering zal in 2023 aangewend worden, zodat we de collectie goed kunnen afstemmen op het leengedrag in de locaties.

De jeugdcollectie bestond op 31 december 2022 uit ruim 140.000 objecten en de volwassencollectie uit 120.991 objecten. In 2021 bestond de totale collectie uit 285.298 objecten.

In 2022 is de rekening die we moeten betalen aan de Stichting Leenrecht door de lagere uitleningen als gevolg van Corona in 2021 lager. Deze rekening betreft altijd de cijfers van het jaar ervoor. Dat betekent ook dat deze in 2023 weer een stuk hoger zal zijn. Dat verklaart een groot deel van het positieve resultaat in 2022.

De programma's

Geletterde samenleving | Doorgaande leeslijn 0-18 jaar/ Preventie

In 2022 werkten we verder aan de doorontwikkeling van de bestaande programma's van Bibliotheek Rivierenland. Hierbij hebben we de focus gelegd op de gezinsaanpak, leerlingen die niet tot lezen komen en deskundigheidsbevordering van professionals. Voor het programma Leesplezier Thuis, dat ingezet wordt voor de gezinsaanpak, is een goede samenwerking met partners uit de gezondheidszorg, welzijn en educatie noodzakelijk. Het vraagt tijd om samenwerking te organiseren met partners waar de gezinnen uit de doelgroep zich bevinden. Het afgelopen jaar is daar veel in geïnvesteerd. De verwachting is dat we in 2023 de vruchten hiervan kunnen plukken.

Het beschikbaar stellen van NPO-middelen aan gemeenten en het onderwijs heeft geleid tot een grotere inzet van educatieprogramma's van de Bibliotheek. Dit geldt voor de hele doorgaande lijn. De toename van interesse voor het programma de Bibliotheek op school in het Voortgezet Onderwijs is daarvan de meest opvallende. We hopen dat de schooldirecties door de resultaten inzien hoe belangrijk en waardevol leesbevordering op deze wijze is.

Boekstart 0-4 jaar

Op het consultatiebureau maakt de leescoach jonge ouders bewust van de rol die zij hebben in de leesopvoeding van hun kind. In samenwerking met partners worden bijeenkomsten georganiseerd waar ouders elkaar ontmoeten met als doel hun handvatten te geven om te werken aan een taalrijke thuisomgeving. Denk aan oudercafé's, het mamacafé, boekstartfeestjes en andere lokale bijeenkomsten voor jonge ouders die worden georganiseerd door samenwerkingspartners.

In 2021 is in enkele gemeenten als pilot gestart met de gezinsaanpak. Deze aanpak is in 2022 uitgebreid naar alle gemeenten. Het programma Leesplezier thuis, dat gebaseerd is op de stappen van 'Thuis in Taal' van drs. Martine van der Pluijm, wordt ingezet om jonge ouders in de thuissituatie (achter de voordeur) te ondersteunen in het creëren van een taalrijke thuisomgeving. Juist in de voorschoolse periode heeft deze ondersteuning het meest effect. Voor dit programma ingezet kan worden moet er een aantal stappen gezet worden. Zo is het herhaaldelijk informeren van de samenwerkingspartners over de gezinsaanpak essentieel om gezinnen te bereiken. In 2022 zijn hier in een aantal gemeenten

goede stappen gemaakt, wat effect heeft op het aantal bereikte gezinnen. Doorverwijzers naar de gezinsaanpak zijn jeugdverpleegkundigen en jeugdartsen van het consultatiebureau, pedagogisch medewerkers van kinderopvanglocaties, peuterconsulenten en medewerkers van welzijnsorganisaties.

Bibliotheek Rivierenland heeft filmpjes ontwikkeld om zoveel mogelijk jonge ouders te bereiken. De boekstartcoach die actief is in een gemeente is herkenbaar in beeld. Middels een QR-code, die leidt naar de filmpjes die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind, zien ouders hoe ze zelf aan de slag kunnen.

Een aantal leescoaches is in 2022 opgeleid als trainer in het gebruik van digitale prentenboeken. Er wordt ook meegewerkt aan een onderzoek van de Erasmus universiteit in Rotterdam waarin onderzocht wordt wat het effect is van het gebruik van digitale prentenboeken in een gezin op de woordenschat en tekstbegrip van een kind waarvan de ouder laagtaalvaardig is. Dit onderzoek loopt door in 2023.

Boekenpret en de Voorleesexpress (Boek op bezoek/Voorleescorso)

Boekenpret is een product dat wordt ingezet binnen de gezinsaanpak op kinderopvanglocaties en als ouder-/kindactiviteit in groep 1 en 2 van het basisonderwijs. Alle kinderen krijgen een prentenboek mee naar huis met werkboekje om thuis samen met de ouder(s) te lezen en opdrachtjes te maken. Dit prentenboek wordt door de leescoach geïntroduceerd in de groep in aanwezigheid van de ouders. Als op school en thuis hetzelfde boek wordt voorgelezen vergroot dit de woordenschat en het tekstbegrip. Als bij het terugbrengen van het boek blijkt dat er thuis niets mee gedaan is (werkboekje komt ongebruikt retour) kan dit aanleiding zijn voor de leerkracht om een gesprekje aan te gaan met betreffende ouder(s). Hier is het van belang dat leerkrachten bekend zijn met het herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden.

In 2022 is gestart met het verder uitrollen van de Voorleesexpress in Rivierenland. Er was al Boek op bezoek (Tiel) en Voorleescorso (Culemborg). De Voorleesexpress is een landelijk bekend programma waar vrijwilligers voorlezen in gezinnen om ouders te stimuleren een voorleesritueel op te bouwen. Dit programma blijkt een hele goede follow-up te zijn voor Leesplezier Thuis in de gezinsaanpak, waar een professional (de leescoach) achter de voordeur komt. De leescoach verzorgt een warme overdracht naar de voorleesvrijwilliger. Er wordt ook samengewerkt met (voorlees-)vrijwilligers van andere welzijnsorganisaties (Humanitas) om deze doorgaande lijn te bewerkstelligen.

De Bibliotheek op school 4-12 jaar

Tijdens de hele basisschoolperiode biedt de leescoach ondersteuning aan het team leerkrachten op het gebied van leesbevordering. Kinderen uit laagtaalvaardige gezinnen die voorschools al in beeld zijn blijven aandacht krijgen van de leescoach. Ieder jaar wordt er een leesmonitor afgenomen die wordt ingevuld door leerkrachten en leerlingen (groep 5 t/m 8). Op basis van de uitkomsten wordt een plan op maat gemaakt. Tot en met groep 3 worden ouder-/kind activiteiten georganiseerd om ouders te (blijven) stimuleren te werken aan een taalrijke thuisomgeving. Deze activiteiten dragen bij aan het leren kennen van de ouders en mogelijke laagtaalvaardigheid op te merken.

Alle leescoaches zijn geschoold in het ontwikkelen van leesplezier bij leerlingen met een leesprobleem. Leesplezier is immers de motivatie om te lezen, meer te lezen en daardoor beter te lezen. De subsidie voor 'borgen leesplezier voor leerlingen met een leesprobleem' is ingezet op drie scholen in Tiel. Het doel is dat er structurele aandacht van leerkrachten is voor deze groep leerlingen en dat het opgenomen wordt in het leesbeleidsplan van de school.

Na de zomervakantie is op alle scholen gestart met de doorontwikkelde versie van de Bibliotheek op school. De focus ligt daarbij op de leerling die niet tot lezen komt, deskundigheidsbevordering van de leerkracht en klassikale lessen in groep 3, 4 en 6 (wanneer het risico op het afhaken als lezer het grootst is). Op alle basisscholen wordt voor het team een workshop werkvormen leesbevordering aangeboden door de leescoach met het bijbehorende boek 'Werkvormenboek leesbevordering' van Tanja de Jonge.

Naschools (als verlengde schooldag) is in een aantal gemeenten de Biebclub georganiseerd. Leerkrachten kunnen daarvoor leerlingen aanmelden die een steuntje in de rug kunnen gebruiken als het gaat om leesmotivatie. In Maasdriel, West-Betuwe en Zaltbommel is hiervan gebruik gemaakt. Met de programma's op de scholen bereiken we meer dan 15.000 leerlingen.

De Bibliotheek op school VO 12-18 jaar

Steeds meer jongeren op het VMBO zijn laaggeletterd. Vanuit het voortgezet onderwijs is een groeiende belangstelling ontstaan voor samenwerking met de Bibliotheek door het inzetten van een leescoach. Inmiddels zijn er samenwerkingsovereenkomsten met een MBO-college (Yuverta Geldermalsen) en vijf middelbare scholengemeenschappen. (Cambiumcollege: afdeling de Waard Zaltbommel; Pantarijn Kesteren; Koningin Wilhelmina College en ORS Lek en Linge, Culemborg en Lingecollege Tiel.) Op de scholen voor voortgezet onderwijs gaat het om leerlingen die de basis-kaderopleiding of vmbo /mavo volgen. Hier zitten de doelgroepen die het meest risico lopen de school laaggeletterd te verlaten. Op de scholen die in 2022 gestart zijn is een 0-meting gedaan zodat de effecten in 2023 meetbaar zijn.

Geletterde samenleving | Activiteiten basisvaardigheden curatie

- Spreekuur Eerste Hulp bij Online: een spreekuur waar mensen al hun vragen over digitale zaken kunnen stellen. De spreekuren vinden wekelijks plaats in de gemeente. In de gemeenten Culemborg, Druten en Zaltbommel bieden we dit spreekuur aan in samenwerking met Seniorweb.
- Cursus Klik en Tik: een computercursus voor beginners van 8 lessen.
- Cursus Digisterker: een cursus over de digitale overheid van 4 lessen.
- Cursus DigiVitaler: een cursus over de digitale zorg van 4 lessen.
- Thematische workshops: in sommige gevallen worden er ook thematische workshops aangeboden als hier behoefte aan is.
- Faciliteren van activiteiten van derden, zoals taalactiviteiten.

Dankzij een hogere subsidie voor digitale inclusie vanuit de landelijke overheid via de Koninklijke Bibliotheek en de bijdrage vanuit alle gemeenten, is per 1 maart 2022 de ureninzet van medewerkers digitale vaardigheden flink uitgebreid. We ontvingen vorig jaar voor het eerst een bedrag van €0,83 per inwoner, waardoor we de formatie konden uitbreiden. Komend jaar zal deze subsidie via de gemeenten gaan lopen. We ontvingen deze voor dit project, dat loopt sinds 2019 via de KB. In 2023 zullen we deze verantwoorden aan de KB.

(deze staan hier onder geletterdheid, maar horen ook onder digitale inclusie)

- Spreekuren Eerste Hulp bij Online: 593 bezoekers
- Cursus Klik en Tik: 22 cursussen; 151 unieke deelnemers bereikt
- Cursus Digisterker: 13 cursussen; 73 unieke deelnemers bereikt
- Cursus/Workshop DigiVitaler: 3 cursussen en 6 workshops; 65 unieke deelnemers bereikt
- Thematische workshops:
 - Workshop Digitale vakantiekaarten: 1; 4 unieke deelnemers bereikt
 - Workshop Elfje maken op de computer: 1; 14 unieke deelnemers bereikt

- Workshops Tweestapsverificatie DigiD: 6; 9 unieke deelnemers bereikt
- Workshop Veilig omgaan met wachtwoorden: 1; 7 unieke deelnemers bereikt
- Workshop Digitale erfenis: 1; 4 unieke deelnemers bereikt
- Faciliteren van activiteiten van derden: Leerpunten, Taalgroepen, spreekuren Taalhuizen etc.

De totaal ontvangen en gerealiseerde subsidies (KB) bedragen:

- 2019 € 0,03 per inwoner totaal € 6.991,35
- 2020 € 0,05 per inwoner totaal € 11.652,25
- 2021 € 0,08 per inwoner totaal € 18.643,60
- 2022 € 0,83 per inwoner totaal € 218.381,30

Omschrijving inzet binnen de (Digi-)Taal/Leerhuizen

Het (Digi-)Taalhuis of Leerhuis is een herkenbare, fysieke plek waar volwassenen beter kunnen leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer. Inwoners kunnen relevante cursussen volgen of zo nodig worden doorverwezen naar andere instellingen. Het (Digi-)Taalhuis of Leerhuis is opgezet en wordt onderhouden door lokale partners, samen met professionals en vrijwilligers. Bibliotheek Rivierenland is zo'n lokale partner. We ondersteunen en faciliteren het (Digi-)Taalhuis of Leerhuis met collectie en de inzet van een medewerker. We verzorgen deze inzet voor de gemeenten Culemborg, Maasdriel, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Zaltbommel.

Participatie in de informatiesamenleving - digitale inclusie en digitaal burgerschap

Digitalisering en technologie hebben een steeds grotere impact op ons leven. Wie niet in staat is om digitale middelen te gebruiken, kan niet of minder goed meedoen in de samenleving. Dit heeft effecten voor de werkgelegenheid, voor het sociaal functioneren en voor het contact met de e-overheid. Hierbij staat digitale inclusie centraal: Het is van belang dat iedereen kan meedoen en kan profiteren van digitalisering. Het aanbod digitale vaardigheden van Bibliotheek Rivierenland bestaat uit de cursussen en individuele spreekuren. Daarnaast hebben we Informatiepunten Digitale Overheid.

Op het gebied van 21e-eeuwse vaardigheden concentreren we onze activiteiten in onze bibliotheekvestigingen en binnen de diverse kernen van de gemeenten waar we werkzaam zijn. Met het innovatieproject 'Digitale vaardigheden in de regio 2.0' hebben we de Medialab-dienstverlening verder uitgebreid om een zo groot mogelijk publiek te kunnen bedienen. Van belang hierbij is dat we voortdurend innoveren om inwoners van ons werkgebied te kunnen blijven meenemen in technologische ontwikkelingen. Een van de ontwikkelingen de komende tijd is gericht op het regiobreed uitrollen van de programmering van het Medialab en de Maakplaats, waarbij ook regionale en lokale samenwerkingen kunnen worden aangegaan. De drie genoemde ambities en doelgroepen komen samen binnen de beoogde programmering.

Informatiepunt Digitale Overheid

Omschrijving uitrol Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

- Per 1 april 2022 is er een IDO beschikbaar in de vestigingen Beneden-Leeuwen, Dodewaard, Dreumel, Druten, Kesteren en Tiel. Inwoners kunnen tijdens de openingstijden van deze vestigingen vragen stellen over de digitale overheid.
- Per 1 juli 2022 is er een IDO beschikbaar in de vestigingen Aalst, Ammerzoden, Culemborg, Geldermalsen, Kerkdriel, Lienden en Zaltbommel. Inwoners kunnen tijdens de openingstijden van deze vestigingen vragen stellen over de digitale overheid.

- Alle hulpvragen worden geregistreerd in een landelijke outputregistratietool. Zo kunnen de manifestgroep-partijen (zoals UWV, Belastingdienst, DUO etc.) zien hoeveel vragen de bibliotheken gezamenlijk beantwoorden.
- Onze medewerkers hebben een opleidingstraject gevolgd om deze nieuwe dienstverlening te kunnen bieden. In oktober zijn er ook terugkombijeenkomsten georganiseerd voor een stuk intervisie.
- Er is een communicatieplan opgesteld om promotie te maken voor deze nieuwe dienstverlening. Zo zijn er regelmatig advertenties in de lokale krantjes in de regio geplaatst. Begin november hebben we de flyer van het IDO ook huis-aan-huis verspreid. Er is ook gewerkt aan zichtbaarheid in de vestigingen om te laten zien dat er een IDO is.
- Er zijn materialen aangeschaft (zoals laptops en iPads) om de dienstverlening goed te kunnen uitvoeren.
- Er is extra veel aandacht besteed aan privacy. Wij werken volledig conform AVG. Onze medewerkers hebben een geheimhoudingsverklaring getekend en er zijn VOG's afgegeven.

Resultaten

Er zijn in 2022 379 hulpvragen geregistreerd.

Belastinghulp

Omschrijving hulp

- Beschikbaar stellen van computer-, en printfaciliteiten
- Het aanbieden van gratis digi-vaardigheidscursussen
- Hulp bieden bij belastingzaken

Om deze hulp te kunnen bieden, ontvangen we een financiële bijdrage van de Belastingdienst. Deze bijdrage wordt uitgekeerd via de Koninklijke Bibliotheek (KB). Het programma wordt uitgevoerd met diverse regionale en lokale partners.

Resultaten

- In al onze vestigingen kunnen mensen gratis gebruik maken van de computer. Tijdens de belastingperiode is het ook mogelijk om gratis te printen.
- In alle gemeenten wordt digitale hulp aangeboden. Denk aan een terugkerend spreekuur Eerste Hulp bij Online en de cursussen Klik en Tik en Digisterker.
- In de gemeenten Buren, Druten, Neder-Betuwe en West Betuwe verwezen we inwoners door naar partners die al jaren dergelijke hulp aanbieden.
- In de gemeenten Culemborg, Maasdriel, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel hebben we in samenwerking met partners zelf hulp bij belastingzaken georganiseerd. In totaal hebben we 77 mensen geholpen.

Innovatiekamer Rivierenland

Omschrijving

- Werven, opleiden en inzetten van Taalambassadeurs in de regio Rivierenland
- Begeleiden van de Taalambassadeurs. Dit houdt in:
 - Meegaan naar afspraken, testpanels, gesprekken et cetera.
 - Administratie en financiële afhandeling van bijvoorbeeld declaraties.
 - Het organiseren van trainingen en uitjes.
 - Stimuleren van het contact onderling.
 - Meedenken en uitwerken eigen ideeën en initiatieven.
 - Emotionele ondersteuning.

Dit project draaien we in samenwerking met ROC Rivor en wordt bekostigd uit de regionale middelen voor de aanpak van laaggeletterdheid. Dit project is in deze vorm afgerond in 2022.

Tel mee met Taal Tiel: Praat Mee

Omschrijving project

- Een ondersteuningsgroep (2 trajecten in totaal) voor laagtaalvaardige moeders om hun Nederlandse spreek- en luistervaardigheid te kunnen oefenen in een vertrouwde omgeving. Een traject duurt 20 weken.
- Dit project wordt gedraaid door de volgende organisaties: ROC Rivor, Mozaïek Welzijn, Gemeente Tiel en Bibliotheek Rivierenland. Bibliotheek Rivierenland is penvoerder. Wij zijn projectleider en hebben de eindverantwoording gedaan.
- Om dit project te kunnen draaien is subsidie ontvangen via de landelijke subsidieregeling Tel mee met Taal groot ad. € 27.145, welke volledig is gerealiseerd in 2021 en 2022.

De Bibliotheek als Maakplaats

Aanvullend aan de programmering van het Medialab, zijn we verkennend aan de slag gegaan met het faciliteren van een Maakplaats in Tiel, een lokale werkplaats om zelf dingen te maken, voorzien van apparaten als 3D printers, een vinylsnijder en een lasercutter. In de eerste helft van 2022 is de Maakplaats volledig ingericht en zijn de eerste activiteiten georganiseerd. Deze Maakplaats is gefinancierd met behulp van middelen uit een PICA subsidie die ons is toegekend door de Koninklijke Bibliotheek. Programmering van onze Maakplaatsactiviteiten wordt zodra mogelijk, evenals de Medialab-activiteiten, zoveel mogelijk regiobreed gerealiseerd.

Medialab & Maakplaats Online

Het Medialab vind je ook online. Met zorg en enthousiasme wordt hier met strakke regelmaat eigen content gelanceerd. De serie 'Zo maak je:'-video's wordt inmiddels zeer goed bekeken en vindt de weg naar een groot publiek. Op deze wijze vindt de doelgroep, ongeacht de woonplaats, ook de weg naar het Medialab Online. De serie kent inmiddels een vervolg ter promotie van de eerste Maakplaats-activiteiten in de vorm van 'Lara maakt het'.

Om de opening van de nieuwe Maakplaats in Tiel kracht bij te zetten maakten we een eigen online serie. Lara, al bekend van het Medialab, speelt hierin wederom de hoofdrol en laat zien wat je zoal kunt komen doen in die Maakplaats. Ook hier dus weer de duidelijke connectie: online en offline. Met eigen originele content.

Medialab & Maakplaats in cijfers

Bezoekers van de open inloop in Tiel en Geldermalsen en deelnemers aan geplande activiteiten. *

Totaal Medialab open inloop Tiel	397
Totaal Medialab open inloop Geldermalsen	642
Totaal Maakplaats open inloop	196
Totaal Activiteiten Medialab en Maakplaats	730
Totaal Maakplaats en Medialab	1.965

Het Makerslab in Tiel is met een forse subsidie van de Stichting PICA tot stand gekomen. In 2022 is pas de kast geplaatst en zijn de laatste onderdelen pas toegevoegd. Het wachten was op beschikbaar materiaal.

** Deze getallen zijn dus EXCLUSIEF de bezoekersaantallen van de Cultur-o-theek, Biebclub, en van de Brede School.*

Leven lang ontwikkelen - basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid

Veranderingen in de samenleving komen niet alleen voort uit digitalisering en technologische ontwikkelingen. Er zijn ook economische, demografische en sociale ontwikkelingen die gevolgen hebben voor bijvoorbeeld de arbeidsmarktpositie van mensen. Daardoor is het van

belang om mogelijk te maken dat iedereen op een zelfgekozen manier en tempo mee kan blijven doen, kan blijven leren en de eigen vaardigheden kan blijven ontwikkelen. De Bibliotheek is een plek voor ontmoeting, ontwikkeling en ontspanning en beschikt over een podiumfunctie voor kennisdeling: er vinden talrijke lezingen, workshops, cursussen en bijeenkomsten plaats. De Bibliotheek is daarmee voor iedereen een openbare, veilige en laagdrempelige (leer-en ontwikkel) plek. Het gaat zowel over non-formeel als informeel leren. Naast het opdoen van basisvaardigheden (zoals lezen, rekenen, digitale vaardigheden) gaat het ook om het doorontwikkelen van vaardigheden die bijdragen aan blijvende inzetbaarheid

Een leven lang ontwikkelen | Programmering

Het jaar 2022 is het laatste jaar waarin we op de oude manier programmeerden. Bibliotheek Rivierenland is een open en laagdrempelige plaats voor ontmoeting, verbinding en educatie: er vonden talrijke lezingen, workshops, cursussen en bijeenkomsten plaats.

In 2022 vonden 3.581 activiteiten plaats, waaraan 33.622 bezoekers deelnamen. Ter vergelijking ondanks Corona hadden we in 2021 toch nog 1.050 activiteiten georganiseerd, waaraan 6.280 bezoekers hebben deelgenomen.

Positionering & Innovatie – de Bibliotheek in beeld

Marketing & Communicatie

Net als afgelopen jaar een noodzakelijk bericht over het budget gereserveerd voor Marketing en Communicatie voor het komende jaar. We hebben in 2022 veel en goede stappen gezet, maar er zijn nog veel dingen die onderbelicht zijn gebleven en hierdoor niet de investering (tijd en geld) hebben gekregen die ze verdienen. We zijn wel duidelijk op de goede weg. Denk aan doelgroep- en klantgericht werken, onderzoek en inzet CRM, nieuwe toolboxen voor Community Librarians, nieuwe werkwijze en samenwerking in de programmering (BiebTalks, Cultur-o-theek, ontwikkeling nieuwe concepten e.a.), doorvertaling nieuwe merkstrategie van 'De Bibliotheek' en de hernieuwde huisstijl en aandacht voor manieren van fysieke communicatie in al onze vestigingen. Dit is slechts een greep uit de vele projecten die zich niet laten begrenzen door een jaarwisseling. We hebben veel kunnen doen, maar eerlijk is eerlijk, door de ziekte van de manager P&I hebben we uiteindelijk niet kunnen oppakken wat we wilden.

Dat gezegd hebbende is de verwachting dat er in 2023 veel in een stroomversnelling komt en hiervoor vrijwel zeker extra budget nodig zal zijn om al deze projecten te kunnen realiseren en te borgen voor de toekomst. We hebben daarom de reservering voor marketing die er stond laten staan en verhoogd met €15.000,-. Vooral ook omdat we dit budget in de kernen en wijken voor de werving van ambassadeurs nodig gaan hebben.

Projecten in 2022

Cultur-O-theek Tiel

Van september tot en met november 2022 hebben we met behulp van Fonds voor Cultuurparticipatie een aanbod gecreëerd voor de in het jaarverslag beschreven doelgroepen. Tien weken lang, twee keer per week, op maandagavond en vrijdagmiddag vonden er activiteiten plaats. Met behulp van lokale helden zijn er sneakers ontworpen, raps geschreven, is er ge-Dj't, en hebben jongeren geleerd hoe je concerten fotografeert en graffitikunst maakt. Er is een themacollectie aangeschaft en gepresenteerd en er is in een eigen stijl promotiemateriaal gemaakt voor op Social Media en voor in en om de Bieb. Op vrijdag 18 november was de afsluitende terugkomdag waarop alle deelnemers nogmaals een duik konden nemen in alle activiteiten en won het beste sneakerontwerp een dag meelopen in het atelier van de professionele ontwerper zelf.

Aantal workshops: 16 (4 geannuleerd)

Aantal deelnemers: 98 jongeren (allemaal in de leeftijd 10-13)

Ontvangen en gerealiseerde subsidie Cultuurfonds voor participatie van € 25.000

Er wordt gewerkt aan een regionaal vervolg in meerdere gemeenten in 2023.

Vooruitblik

Doorontwikkeling, opleiding en Bibliotheekvernieuwing

De voortdurende doorontwikkeling en innovatie van onze programma's is absoluut noodzakelijk.

Alle veranderingen in de maatschappij maken dat opleiden essentieel is. Deze ligt ten grondslag aan de verdere doorontwikkeling. We zullen de nadruk leggen op meer sturing op impact en resultaat. In 2023 zullen we een vervolg geven aan het doorontwikkelplan uit 2022 om de doelstellingen en ambities te kunnen halen. Vandaar dat we vanuit de resultaatbestemming 2022 de reservering voor de ontwikkeling van personeel aanzienlijk moeten verhogen. Om alle noodzakelijke veranderingen met betrekking tot de maatschappelijke doelstellingen ook door te kunnen voeren, moeten we eerst onze medewerkers en vrijwilligers opleiden. In 2023 starten we met de inzet van onze Community Librarians in alle kernen en wijken. Ook hier zullen nieuwe projecten uit voortvloeien.

Dromen

We dromen van een Maakplaats in elke gemeente. Het succes dat de Maakplaats in Tiel heeft, een project dat volledig met financiering via PICA tot stand is gekomen, maakt het belang en de noodzaak duidelijk. In het voorwoord staan de voornaamste doelgroepen benoemd: Jeugd en jongeren. In ons werkgebied is een grote behoefte aan arbeidskrachten die praktisch opgeleid zijn. Wij merken dat onze Maakplaats een broedplaats is voor deze jongeren. Het mooie is dat ook begrijpend lezen deel uitmaakt van alle activiteiten van de Maakplaats. Er is budget nodig om dit te realiseren, niet alleen budget voor de inrichting, maar ook voor de begeleiding. Daarvoor moeten we op zoek naar sponsors die zich voor lange tijd willen verbinden aan onze organisatie, niet alleen met financiële middelen, maar ook met werkervaringsplekken, met samenwerking en het delen van kennis.

Nepnieuws

Een gezonde democratie heeft burgers nodig die zelf kunnen nadenken en weten waar ze juiste informatie kunnen opzoeken. Gezien de toename van partijen en media die zich bedienen van nepnieuws en meningen als feiten brengen, wordt het herkennen hiervan steeds belangrijker. Wij dromen ervan om trainingen 'nepnieuws herkennen' te geven aan alle leerlingen in ons werkgebied. En ook volwassenen mee te nemen hierin. We zullen in de loop van 2023 gaan bekijken hoe dit kan, wat dit kost en hoe dit aan te pakken.

Privacy en IDO

Onze hulp op digitaal gebied, maakt dat we in de grote locaties (13) steeds meer behoefte hebben aan een spreekkamer. Nu is het zo dat we deze in een aantal locaties echt missen. Wij improviseren met zalen en ruimtes, maar in een aantal locaties is dit gezien de privacy echt een probleem.

In een aantal gemeenten hebben we budget nodig voor de financiering van een plug and play mobiele werkplek/vergaderplek unit. Wij komen hier op terug bij de betreffende gemeenten.

SGB-projecten (Samenwerkende Gelderse Bibliotheken)

Momenteel draaien er twee projecten die met subsidie van de Provincie Gelderland mogelijk gemaakt worden. Deze zijn in Q4 2022 gestart. Het overgrote deel van de uitvoering zal in 2023 plaatsvinden.

Laaggeletterdheid: *Camouflagecursussen in kleine kernen en wijken*; Inzet gericht op het versterken van samenwerking met de gezondheidszorg en via doorverwijzing aan de versterking van de taalhuizen. Aanpak: met name het verzorgen van camouflagecursussen (op het vlak van laaggeletterdheid) in de kleine kernen en wijken. Hiertoe worden nieuwe samenwerkingsverbanden met de lokale gemeenschap in deze kernen en wijken opgezet. De camouflagecursussen zijn een middel om laaggeletterden te vinden en hen te verbinden met de educatiemogelijkheden in de regio.

Innovatie: *Mobiele Maakplaats in kleine kernen en wijken*; Tot 31 december 2023 organiseert Bibliotheek Rivierenland 75 maakactiviteiten in de kleine kernen en wijken van ons werkgebied. Hiermee hopen we minimaal 300 inwoners van regio Rivierenland te bereiken. Het maximale bereik zou 750 inwoners kunnen zijn.

De doelgroep is jongeren (12-18) die nog oriënterende zijn op opleidingen/arbeidsmarkt, alsmede volwassenen (v.a.18) die zich niet of in mindere mate vertrouwd voelen met nieuwe technologie en zich daardoor geen onderdeel voelen van de digitaliserende samenleving.

Tijdens het geven van de maakactiviteiten letten we bij jongeren op eventuele interesse in techniek en creatief talent. Waar mogelijk informeren we de deelnemers op beschikbare technische opleidingen en stages bij lokale technische bedrijven. Wanneer we met een doelgroep werken die wat minder digi(taal)vaardig is, verwijzen we ze door naar passend aanbod van de Bibliotheek (camouflagecursussen) en/of taalhuizen.

Financiën

In control

Twee jaar heeft de coronapandemie en de bijbehorende maatregelen een grote impact gehad op de organisatie en haar dienstverlening. In 2022 kon de dienstverlening weer volledig opgestart worden, al was er nog wel sprake een hoog ziekteverzuim door de aanwezigheid van het coronavirus. Daarnaast speelde de enorme inflatie een belangrijke rol in de bedrijfsvoering van de organisatie, echter waren de financiën van Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland in 2022 wederom "in control".

De organisatie heeft het boekjaar 2022 met een positief resultaat weten af te sluiten door goed op de bedrijfslasten te sturen alsook de begrote inkomsten ruim te realiseren.

Het bestuur heeft besloten om een deel van het resultaat ad. € 39.707,- toe te voegen aan de algemene reserve. De huidige inflatie alsook de groei van de organisatie maakt het nodig om het weerstandsvermogen van de organisatie te verhogen.

Naast de genoemde dotatie aan de algemene reserve is er een dotatie aan de bestemmingsreserve ziekteverzuim gedaan ad. € 13.379,- in verband met de groei van het personeelsbestand, alsook een dotatie van ad. € 15.000,- inzake bestemmingsreserve marketing met betrekking tot de zichtbaarheid van de bibliotheek alsook het werven van ambassadeurs in de kernen en wijken.

De bestemmingsreserve inzake ontwikkeling personeel en vrijwilligers is gedoteerd voor ad. € 43.000,- ten behoeve van het intern opleiden van personeel en vrijwilligers om de kwaliteit van de dienstverlening naar een hoger plan te tillen. Tevens is een dotatie aan

bestemmingsreserve implementatie nieuwe visie ad. € 86.968,- inzake overeengekomen transitievergoeding ten behoeve van de doorontwikkeling van de organisatie.

Door de sterke inflatie wordt er een flinke loonindexering verwacht bij het overeenkomen van de nieuwe CAO. De verwachting is dat de loonindexering voor 2023 zal uitkomen omstreeks de 6,5%. Echter de organisatie de loonkosten in de aangevraagde subsidie voor 2023 geïndexeerd conform de septembercirculaire met 3,3%. Voor dit verschil ad. € 75.384,- is er een dotatie gedaan aan de bestemmingsreserve cao-wijziging 2023.

Resultaat en Eigen Vermogen

Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland heeft het 2022 afgesloten met een positief resultaat van € 273.438,-, dit resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve alsook aan de bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve bedraagt ultimo boekjaar 2022 € 530.952. De bestemmingsreserve bestaat uit een reserve voor ziektekosten ad. € 109.854,-, een reserve voor de ontwikkeling van personeel en vrijwilligers ad. € 120.000,-, een reserve voor de doorontwikkeling organisatie en implementatie nieuwe visie ad. € 135.714,-, een reserve ten behoeve van collectie ad. € 50.000,-, een reserve ten behoeve van marketing ad. € 40.000,- en een reserve inzake verwachte cao-stijging lonen 2023 ad. € 75.384,-.

Het Eigen Vermogen is positief ad. € 262.402,- en nagenoeg voldoende voor een organisatie van deze omvang; het eigen vermogen blijft binnen de daarvoor door subsidiegevers gestelde kaders (10%).

Solvabiliteit en liquiditeit

De solvabiliteit (verhouding eigen vermogen ten opzichte van het vreemd vermogen) is met 1,47 voldoende. Van het totale vermogen per 31 december 2022 groot ad. € 2.604.727,- is er € 1.549.781,- aan Eigen Vermogen en € 1.054.946,- aan Vreemd Vermogen. Ten opzichte van 31 december 2021 zijn de liquide middelen toegenomen tot een bedrag van € 1.797.812,-. De quick-ratio en current-ratio (verhouding vlottende activa ten opzichte van vreemd vermogen op korte termijn, er zijn geen voorraden) is met 1,91 voldoende.

II BALANS PER 31-12-2022

	31-12-2022	31-12-2021
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	589.100	667.406
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	217.815	253.367
Liquide middelen	1.797.812	1.383.239
	<u>2.604.727</u>	<u>2.304.012</u>
	=====	=====
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	262.402	222.695
Bestemmingsreserve	530.952	384.189
Bestemmingsfonds	756.427	771.205
Vreemd vermogen		
Kortlopende schulden	1.054.946	925.923
	<u>2.604.727</u>	<u>2.304.012</u>
	=====	=====

III STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Exploitatie 2022	Exploitatie 2021	Begroting 2022
Baten			
Subsidies	5.541.042	5.086.136	5.062.000
Inkomsten Bibliotheek	668.797	666.086	675.000
Specifieke dienstverlening	66.834	66.565	55.000
Overige baten	175.672	160.078	145.000
Onttrekking / bijdrage uit de reserve	0	0	0
Totaal der baten	6.452.346	5.978.865	5.937.000
Lasten			
Personeelskosten	3.368.318	2.967.807	3.024.000
Huisvestingskosten	1.173.846	1.174.921	1.171.000
Collectie en media	732.754	750.553	815.000
Automatiseringskosten	359.136	331.982	365.000
Specifieke kosten	290.510	287.461	270.000
Administratiekosten	86.333	101.222	115.000
Bestuurskosten	126.079	110.862	118.000
Transportkosten	31.969	25.032	41.000
Overige kosten	9.963	14.803	17.000
Totaal der lasten	6.178.908	5.764.643	5.936.000
Resultaat boekjaar	273.438	214.222	1.000
	=====	=====	=====
Mutaties algemene reserve			
Dotatie algemene reserve	-39.707	-112.287	0
Mutaties bestemmingsreserve			
Ziekteverzuim	-13.379	-7.105	0
Implementatie nieuwe visie	0	-94.830	0
Ontwikkeling	-43.000	0	0
CAO wijziging	-75.384	0	0
Marketing	-15.000	0	0
Transitievergoedingen	-86.968	0	0
	-233.731	-101.935	0
Mutaties bestemmingsfonds			
Dekking afschrijvingslasten	115.651	131.081	0
Ontvangen reservering afschrijvingslasten	-15.000	-32.362	0
Toevoeging huisvestingslasten	-36.165		
Ontvangen doelsubsidies	-438.892	-122.447	0
Gerealiseerde doelsubsidies	389.184	117.845	0
	14.778	94.117	0
Reeds verdisconteerd in exploitatie	-14.778	-94.117	0
	0	0	1.000
	=====	=====	=====

IV KASSTROOMOVERZICHT 2022

Kasstroom

Resultaat boekjaar	0	
Afschrijvingskosten	208.271	
Mutatie algemene reserve	39.707	
Mutatie bestemmingsreserve	146.763	
Mutatie bestemmingsfonds	-14.778	
Mutatie voorzieningen	0	
		379.963

Operationele kasstroom

Afname/toename kortlopende schulden	129.023	
Toename/afname vorderingen	35.552	
		164.575

Investeringskasstroom

Investeringen	-129.965	
Desinvesterings	0	
		-129.965

Financieringskasstroom

Afname/toename langlopende schulden		0
Toename/afname liquide middelen		414.573
		=====

Beginstand liquide middelen	1.383.239
Eindstand liquide middelen	1.797.812
	414.573
	=====

V TOELICHTING JAARREKENING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven (Rjk C1).

Grondslagen voor de balanswaardering

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten. Er wordt afgeschreven vanaf 1 januari na het moment van ingebruikneming.

Afschrijvingspercentages:

Inrichting en inventaris 5 tot 10 jaar : 10 - 20%

Automatisering zelfservice : 14,29%

Automatisering internetwerkplekken en apparatuur : 20-33%

De van overheid ontvangen bijdragen voor investeringen worden op de balans gezet. Hiervan worden in de toekomst de afschrijvingslasten van de investeringen gedekt.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Waardering van de vorderingen geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting. Het betreffen direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Eigen vermogen

Bestemmingsreserve

Deze reserves worden gevormd door (een deel van) het voordelig resultaat van enig jaar te bestemmen voor een toekomstige investering en/of activiteit. Per categorie wordt haar aandeel in deze reserves toegelicht.

Pensioenvoorziening

De pensioenregeling van Bibliotheek Rivierenland is een toegezegd-pensioenregeling, waarbij het ouderdomspensioen een middelloon bevat, en de regeling is ondergebracht bij het Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (POB). Omdat de Bibliotheek geen verplichting heeft tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, is in de jaarrekening de pensioenregeling verwerkt als zijnde een toegezegde bijdrageregeling.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en de lasten van enig verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en van over de omzet geheven belastingen, alsmede baten uit hoofde van giften, (huur)subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Beheerslasten

De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Contributie restitutieverplichting

Op basis van de ontvangen contributies met geldigheidsduur van één jaar is per einde boekjaar een reservering opgenomen ter hoogte van de omvang van de lidmaatschapsmaanden voor het nieuwe boekjaar.

VI TOELICHTING BALANS ACTIVA

VASTE ACTIVA

Verloop materiële vaste activa (MVA)

	Inrichting en inventaris	Automatisering	Totaal
Boekwaarde 31-12-2021	482.901	184.505	667.406
Investerings 2022	5.614	124.351	129.965
Desinvesteringen	0	0	0
Correctie inventaris naar automatisering	0	0	0
Afschrijvingen 2022	-131.058	-77.213	-208.271
Boekwaarde 31-12-202	<u>357.457</u>	<u>231.643</u>	<u>589.100</u>
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	1.280.226	229.542	1.509.768
Aanschafwaarde vaste activa	<u>1.637.683</u>	<u>461.185</u>	<u>2.098.868</u>
Boekwaarde 31-12-2022	357.457	231.643	589.100
Investerings 2022 i.u. 2023	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2022	<u>357.457</u>	<u>231.643</u>	<u>589.100</u>
	=====	=====	=====

	31-12-2022	31-12-2021
MATERIËLE VASTE ACTIVA		
Inrichting en inventaris	357.457	482.901
Automatisering	231.643	184.505
	589.100	667.406
 VERZEKERDE WAARDEN		
Gebouwen en terreinen	147.000	
Inrichting en inventaris	1.741.700	
Collectie en media	3.714.073	
Automatisering	390.988	
Verzekerde waarde materiële vaste activa	5.993.761	
	=====	

	31-12-2022	31-12-2021
VLOTTENDE ACTIVA		
Debiteuren		
Debiteuren	101.965	126.309
Dubieuze debiteuren	-1.556	0
	<u>100.409</u>	<u>126.309</u>
Belastingen en premies		
Te vorderen omzetbelasting	96.519	108.001
Vooruitbetaalde kosten		
Vooruitbetaalde bedragen	0	4.163
Overige vorderingen		
Waarborgsommen	750	750
Transitorische activa	14.239	14.144
Te ontvangen premies SPAWW	5.898	0
Overige vorderingen en overlopende activa	0	0
	<u>20.887</u>	<u>14.894</u>
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>217.815</u>	<u>253.367</u>
Liquide middelen		
Kas	1.316	5.545
Bank	1.792.657	1.377.694
Kruisposten	3.839	0
	<u>1.797.812</u>	<u>1.383.239</u>
Totaal vlottende activa	<u>2.015.627</u>	<u>1.636.606</u>
TOTAAL ACTIVA	<u>2.604.727</u>	<u>2.304.012</u>

PASSIVA

Eigen Vermogen

Eigen vermogen / algemene reserve	262.402	222.695
-----------------------------------	---------	---------

Verloopstaat eigen vermogen (algemene reserve)

Beginsaldo boekjaar	222.695	110.408
Mutaties boekjaar	39.707	112.287
	-	
	262.402	222.695
	=====	=====

Bestemmingsreserve (vrij besteedbaar)

Ziekteverzuim	109.854	96.475
implementatie nieuwe visie	135.714	135.714
Ontwikkeling personeel en vrijwilligers	120.000	77.000
CAO wijzigingen	75.384	0
Collectie	50.000	50.000
Marketing	40.000	25.000
	530.952	384.189
	=====	=====

Verloopstaat bestemmingsreserve

Beginsaldo boekjaar	384.189	282.254
Toegevoegd dekking van ziekteverzuim	13.379	7.105
Toegevoegd implementatie nieuwe visie	0	94.830
Toegevoegd ontw. personeel en vrijwilliger.	43.000	0
Toegevoegd inzake CAO wijzigingen	75.384	0
Toegevoegd marketing	15.000	0
	530.952	384.189
	=====	=====

31-12-2022

31-12-2021

Bestemmingsfonds (niet vrij besteedbaar)

Inrichting Tiel	197.632	209.657
Inrichting Culemborg	48.850	71.828
Inrichting Kerkdriel	0	0
Inrichting Dreumel	0	131
Inrichting Zaltbommel	0	10.544
Inrichting Beesd	0	3.838
Inrichting Ammerzoden	3.701	7.958
Inrichting Opheusden	5.429	12.387
Inrichting Ochten	1.817	5.141
Inrichting Ophemert	3.051	6.425
Inrichting Geldermalsen	53.452	72.279
Inrichting Haaften	5.859	9.418
Inrichting Beneden-Leeuwen	15.280	20.373
Inrichting Druten	5.611	7.482
Inrichting Asperen	1.860	2.191
Inrichting Buren	14.228	15.964
Huisvesting Neder-Betuwe	13.034	9.522
Huisvesting Culemborg	28.323	28.229
Huisvesting Tiel	13.658	9.386
Huisvesting Maasdriel	5.801	7.063
Huisvesting West Betuwe	58.008	29.023
Huisvesting West Maas en Waal	6.101	4.610
Huisvesting Druten	4.115	3.047
Huisvesting Zaltbommel	-4.590	926
Huisvesting Buren	4.877	1.356
Ontvangen subsidies voor afschrijvingen MVA projecten	3.617	5.426
Bestemmingsfonds Buren	31.203	31.203
Terug te betalen subsidie implementatie gemeente Buren	50.000	50.000
Overheveling subsidie voor projecten die komend boekjaar worden uitgevoerd	185.510	135.798
	<u>756.427</u>	<u>771.205</u>
	=====	=====

Bestemmingsfondsgelden zijn geormerkte middelen (van derden) voor de dekking van de (kapitaal)lasten van de reeds gedane of toekomstige investeringen, alsook doelsubsidies die nog niet zijn gerealiseerd. Deze zijn dus niet vrij besteedbaar.

Verloopstaat bestemmingsfonds

Beginsaldo 1 januari 2022	771.205
Toegevoegd voor dekking van afschrijvingen:	15.000
Onttrokken voor dekking van afschrijvingen	-115.651
Toegevoegd inzake huisvesting gemeenten	36.165
Onttrokken inzake projecten	-389.184
Toegevoegd inzake projecten	438.892
Eindsaldo 31 december 2022	<u>756.427</u>
	=====

VREEMD VERMOGEN

Kortlopende schulden

Crediteuren	204.287	235.322
Te betalen belastingen en premies:		
Loonheffing en sociale lasten	94.155	84.348
Pensioenpremie	47.845	34.407
	<u>142.000</u>	<u>118.755</u>
Vooruit ontvangen contributies	322.718	300.759

Overlopende passiva en overige schulden op korte termijn

Reservering vakantiegeld	114.274	94.814
Reservering vakantiedagen	127.835	103.725
Te betalen accountantskosten	5.500	18.000
Te betalen nettolonen / transitievergoedingen	86.969	0
Transitorische passiva	51.363	54.548
	<u>385.941</u>	<u>271.087</u>

Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	1.054.946	925.923
	=====	=====

TOTAAL PASSIVA	2.604.727	2.304.012
	=====	=====

VII NIET IN BALANS OPGENOMEN REGELINGEN

Voor de gebouwen zijn huurverplichtingen aangegaan die jaarlijks €853.726 bedragen.

De looptijden van de huurverplichtingen variëren:

- Voor looptijden korter dan of gelijk aan een jaar zijn er huurverplichtingen aangegaan voor € 258.865
- Voor looptijden langer dan één jaar en looptijden die gerelateerd zijn aan het covenant Bibliotheekwerk zijn er huurverplichtingen aangegaan voor € 402.233
- Voor looptijden langer dan 5 jaar zijn er huurverplichtingen aangegaan voor € 192.628

VIII TOELICHTING OP STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie 2022 Exploitatie 2021 Begroting 2022

BATEN

Subsidies

Bijdrage gemeenten / exploitatie subsidie	2.902.854	2.835.325	2.862.000
Bijdrage gemeenten / huisvestingslasten	1.046.490	1.027.987	1.040.000
Bijdrage gemeenten / doelsubsidies	1.202.514	1.084.591	1.085.000
Bijdrage derden / doelsubsidies	118.658	119.589	75.000
Koninklijke Bibliotheek – Digitale Inclusie	218.381	18.644	0
Min van Volksgezondheid Tel mee met Taal	27.145	0	0
Cultuurparticipatie Hip-Hop-o-theek	25.000	0	0
	<u>5.541.042</u>	<u>5.086.136</u>	<u>5.062.000</u>

Opbrengsten diensten en producten

Opbrengsten contributies	664.374	662.105	670.000
Schadevergoedingen	4.423	3.981	5.000
	<u>668.797</u>	<u>666.086</u>	<u>675.000</u>

Overige

Diverse baten	60.021	28.969	30.000
Dekking afschrijvingslasten door bestemmingsfonds	115.651	131.081	115.000
Rentebaten	0	28	0
	<u>884.470</u>	<u>826.164</u>	<u>820.000</u>

Specifieke dienstverlening

Dienstverlening aan scholen	60.602	61.177	55.000
Lezingen en cursussen	6.232	5.388	0
	<u>66.834</u>	<u>66.565</u>	<u>55.000</u>

Onttrekking uit reserves

Onttrekking uit reserve	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

TOTAAL BATEN

6.452.346	5.978.865	5.937.000
=====	=====	=====

De gerealiseerde subsidies zijn hoger dan de begrote subsidies 2022.

De afwijking inzake de basissubsidie wordt met name veroorzaakt door de groei met betrekking tot de inwonersaantallen van de verschillende gemeenten alsook door een hoger inflatiepercentage dan voorheen begroot.

De doelsubsidies zijn hoger doordat er meer producten vanuit gemeenten alsook derden zijn afgenomen danwel zijn gerealiseerd dan begroot.

LASTEN

Personeelskosten

Personeel in loondienst:

Salarislasten	2.403.440	2.098.114	2.084.500
Pensioenkosten	369.338	300.262	335.000
Premies en sociale lasten	317.815	324.588	300.000
Reiskosten en onkostenvergoedingen	53.999	28.397	56.000
Studiekosten/deskundigheidsbevordering	52.280	28.778	54.000
Overige kosten personeel in loondienst	69.657	86.845	74.500
	<u>3.266.529</u>	<u>2.866.984</u>	<u>2.904.000</u>

Personeel niet in loondienst:

Uitzendkrachten en vrijwilligers	16.958	22.810	20.000
Inhuur derden en advieskosten	84.831	78.013	100.000
	<u>101.789</u>	<u>100.823</u>	<u>120.000</u>
	<u>3.368.318</u>	<u>2.967.807</u>	<u>3.024.000</u>
	=====	=====	=====

Medewerkers in 2022

Er waren 78 medewerkers in dienst (70 vrouwen en 8 mannen), waarvan 57 voor onbepaalde tijd en 21 voor bepaalde tijd. Dit is in totaal 54,83 FTE.

Er gingen 7 medewerkers uit dienst en er kwamen 18 medewerkers in dienst.

Er werkten 7 medewerkers full-time en 71 parttime.

Het ziekteverzuim is licht gestegen naar 8,29% in 2021 was dit 8,21%. Dit percentage is inclusief langdurig ziekteverzuim en zwangerschap.

Vrijwilligers in 2022

Er waren 422 vrijwilligers actief, in 2021 waren dit er 386.

Verantwoording WNT bezoldiging Raad van Bestuur

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	A.A.H. Vos
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	93.007
Beloningen betaalbaar op termijn	13.113
<i>Subtotaal</i>	<i>106.120</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	106.120
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
bedragen x € 1	A.A.H. Vos
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	88.102
Beloningen betaalbaar op termijn	11.874
<i>Subtotaal</i>	<i>99.976</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Bezoldiging	99.976

Verantwoording WNT bezoldiging Raad van Toezicht (1/2)

Gegevens 2022						
bedragen x € 1	G.T. Niemeijer		H. Kuus		J. van Dinteren	
Functiegegevens	Voorzitter		Lid 01/01 t/m 12/12 Voorzitter vanaf 13/12		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 12/12		01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12	
Bezoldiging						
Bezoldiging	2.517		1.153		1.153	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400		21.600		21.600	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	2.517		1.153		1.153	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2021						
bedragen x € 1	G.T. Niemeijer		T. van Gessel		J. van Dinteren	
Functiegegevens	Voorzitter		Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12	
Bezoldiging						
Bezoldiging	2.418		1.108		1.108	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	31.350		20.900		20.900	

Verantwoording WNT bezoldiging Raad van Toezicht (2/2)

Gegevens 2022						
bedragen x € 1	B.W. de Graaff		P. van Moort		P.G.A. Reijers	
Functiegegevens	Lid		Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 12/12		01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12	
Bezoldiging						
Bezoldiging	1.153		1.153		1.153	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600		21.600		21.600	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	1.153		1.153		1.153	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2021						
bedragen x € 1	B.W. de Graaff		P. van Moort		P.G.A. Reijers	
Functiegegevens	Lid		Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12	
Bezoldiging						
Bezoldiging	1.108		1.108		1.108	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.900		20.900		20.900	

Huisvestingskosten

Huur gebouwen	687.304	672.973	690.000
Schoonmaakkosten	71.277	65.846	68.000
Energie- en servicekosten	208.125	190.941	228.000
Afschrijving inventaris	15.407	13.796	15.000
Afschr. inventaris gedekt door best.fonds	115.651	131.081	116.000
Verzekering en beveiliging	22.153	18.759	22.000
Belastingen	7.865	7.766	10.000
Onderhoud gebouw en inventaris	275	747	500
Kleine aanschaffingen	0	0	0
Overige huisvestingskosten / inrichting Tiel	25.463	31.096	21.500
Resultaat huisvesting naar bestemmingsfonds	20.326	41.916	0
	<u>1.173.846</u>	<u>1.174.921</u>	<u>1.171.000</u>
	=====	=====	=====

Collectie en media

Boeken en mediadragers	506.052	520.320	507.000
Leen- en reproductie	93.637	99.816	159.000
Tijdschriften en dagbladen	72.023	75.642	80.000
Kosten aanschafinformatie en titelbeschrijving	59.822	54.542	61.000
Overige kosten collectie en media	1.220	233	8.000
	<u>732.754</u>	<u>750.553</u>	<u>815.000</u>
	=====	=====	=====

Bestuurskosten

Contributies	31.213	22.722	30.500
Accountantskosten	18.000	18.850	18.000
Bestuurskosten en vergoedingen	8.283	7.957	9.000
Representatiekosten	927	519	1.000
Documentatie en vakliteratuur	1.376	607	1.000
Promotie	32.384	27.588	33.000
Overige organisatiekosten	33.896	32.619	25.500
	<u>126.079</u>	<u>110.862</u>	<u>118.000</u>
	=====	=====	=====

Administratiekosten

Financiële en personeelsadministratie	41.765	36.736	45.000
Reproductie	12.779	36.046	40.000
Telefoonkosten	5.789	8.510	6.000
Porti- en vrachtkosten	2.753	1.290	3.000
Bankkosten	12.771	14.039	9.000
Kantoorbenodigdheden	3.954	3.716	5.000
Overige kantoorkosten	6.522	885	7.000

	86.333	101.222	115.000
	=====	=====	=====

Automatiseringskosten

Bibliotheekautomatisering	146.048	137.179	146.000
Communicatiekosten	18.510	20.608	20.000
Afschrijving automatisering	58.624	47.133	58.000
Kosten ledenadministratie	7.372	1.216	7.000
Overige automatiseringskosten, inhuur derden	128.582	125.846	134.000

	359.136	331.982	365.000
	=====	=====	=====

Transportkosten

Transportkosten	31.969	25.032	41.000
-----------------	--------	--------	--------

Specifieke kosten

Specifieke kosten projecten	290.510	287.461	270.000
-----------------------------	---------	---------	---------

Overige

Overige kosten	9.963	14.803	17.000
----------------	-------	--------	--------

TOTAAL LASTEN

	6.178.908	5.764.643	5.936.000
	=====	=====	=====

RESULTAAT EXPL. BOEKJAAR

	273.438	214.222	1.000
--	---------	---------	-------

Resultaatbestemming

Toevoeging algemene reserve	-39.707	-112.287	0
Toevoeging bestemmingsreserve	-233.731	-101.935	0

RESULTAAT BOEKJAAR

	0	0	1.000
	=====	=====	=====

IX OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling inzake winstbestemming

Het voordelige exploitatiesaldo van ieder boekjaar staat in overeenstemming met de (statutaire) regelingen inzake resultaatbestemming ter beschikking van het bestuur van de stichting. Het bestuur heeft de mogelijkheid om ten laste van de vrije reserves van de stichting in enig boekjaar een bestemmingsreserve te vormen gericht op de uitbreiding, ontwikkeling en het in stand houden van de Openbare Bibliotheek.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen geweest die aanleiding geven tot het maken van opmerkingen.

**X CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE
ACCOUNTANT**

Bibliotheek Rivierenland

maart 2023

